

HELDENREIS CURSUSSEN

Alle [cursussen](#) zijn te bestellen door **€5,00** over te maken op NL90 INGB 0003 8794 67 tnv H. Kuipers, Groningen onder vermelding van de naam van de cursus.
(vergeet niet om ook een mail te sturen aan info@heldenreis.nl)

[cursus Heldenreis](#) - een schrijfcursus om een complete roman te leren schrijven.

[cursus Heldinne's Reis I](#) -

een autobiografisch avontuur voor vrouwen.

[cursus Heldinne's Reis II](#) - een schrijfcursus om een boek te schrijven over een vrouwelijke hoofdpersoon, zowel fictief als (auto)biografisch.

[cursus The Artist's Way](#) - een online coachingsprogramma van 12 weken om je creativiteit (op welk gebied dan ook) weer te laten stromen.

[cursus Schrijfveren](#) - een schrijfcursus van een jaar, om (1) erachter te komen waar jouw kracht ligt, als schrijver, of om (2) een compleet boek te schrijven waarbij je intuïtie het werk doet.

[cursus Honderd Valkuilen](#) - een schrijfcursus die alle technische aspecten van creatief schrijven (fictie) behandelt, aan de hand van het meest complete schrijf-handboek.

Als [schrijfcoach](#) begeleid ik heel verschillende schrijvers: de een maakt een dichtbundel, een ander schrijft over de ziektegeschiedenis van een dierbare en de nare ervaringen in de zorg, weer een ander is bezig met een jeugdboek waarin aspecten van de Molukse cultuur naar voren komen, en iemand schrijft een filmscript waarin het Chanoekafeest een belangrijke rol speelt.

Ik voel me bevoorrecht dat ik al die tere plantjes tot gezonde bomen mag helpen uitgroeien.

Dus stuur het maar op, dat korte verhaal, die gedichten, dat eerste hoofdstuk van je boek. Zelfs van één sessie leer je al ontzettend veel.

Je kunt ook een [leesrapport](#) aanvragen bij de schrijfcoach. Stuur je eerste versie ter beoordeling op en ontvang een uitgebreid verslag vol suggesties voor verbetering.

CORONAGEDICHT

Sinds 18 maart is de site coronagedicht.nl in de lucht. Dichter des Vaderlands Tsead Bruinja heeft de website, in samenwerking met Poëziecentrum Nederland, gelanceerd. Er zijn coronagedichten te lezen van Tsead Bruinja, Ingmar Heytze, Paul Demets, Lies Van Gasse en andere bekende of onbekende dichters in Nederland en Vlaanderen.

Het coronavirus beweegt de wereld en de dichters geven daar woorden aan, zo meldt de organisatie. Iedereen wordt uitgenodigd om er eigen poëzie aan toe te voegen, ook in streektaalen of dialecten.

Vorige week gaf Ingmar Heytze [tips](#) voor het schrijven van een goed coronagedicht (ook geldig voor andere onderwerpen).

1. Zet een kookwekker op vijf minuten en schrijf alle woorden en begrippen op die je met corona associeert: masker, virus, ziekenhuis, anderhalve meter, intensive care, doventolk. Als de wekker gaat heb je een lijst

met woorden die je niet mag gebruiken in je gedicht.

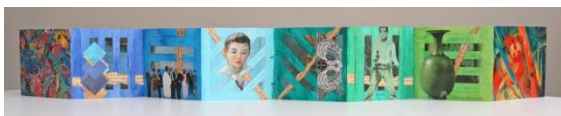
2. Schrijf niet om je hart te luchten, maar omdat je benieuwd bent naar het nieuwe gedicht. Als je met dat uitgangspunt kunt schrijven, blijkt naderhand vaak dat je alsnog je hart hebt gelucht, maar dan in een beter gedicht.

3. Bedenk wat je interessant vindt om te vertellen over de huidige situatie aan iemand die je gedicht in 2120 zit te lezen – probeer je die lezer in te beelden. Zo haal je je primaire emoties een beetje uit het schrijfproces en neem je vast een voorschot op de benodigde afstand.

4. Vermijd emotioneel geladen bijvoeglijke naamwoorden: of het virus 'rottig' 'naar' of 'gemeen' was en de blauwe lucht vol sterren 'prachtig' of 'schitterend', maakt je lezer wel uit.

5. Gebruik alleen het woord 'ik' als je het daarmee niet alleen over jezelf hebt, maar ook over iemand waarin die lezer zich misschien zou kunnen herkennen.

IN TIJDEN VAN CORONA

Zijn jullie meer of juist minder gaan schrijven "in deze coronatijd"? Hoe komt dat, denk je? Kun je dáárover schrijven?

Wat schrijf je dan (nog) wel? Fictie, essay, blog, dagboek, poëzie?

Of wil het helemaal niet meer?

Zou het helpen als je met beelden probeerde uit te drukken wat je wilt zeggen?

Zou het helpen als je elke dag een [#schrijfveer](#) deed?

Zou het helpen als je je 'normale' genre vergat en eens iets heel anders probeerde? Kinderversjes? Haiku's? Columns?

CULTURELE TOE-EIGENING

Het is een onderwerp dat al jaren speelt, en nooit niet actueel is. Ik heb er destijds een heus [essay](#) aan gewijd, en kwam tot de conclusie dat het wél mag, mits de schrijver zich héél goed inleest, en uiterst zorgvuldig omgaat met gevoelige aspecten. Daar ging het vooral over witte schrijvers die zwarte personages opvoeren, maar het geldt in feite voor alle personages die anders zijn dan de schrijver.

Je kan je ontzettend vrolijk maken over mannelijke schrijvers (meestal van zekere leeftijd) die vrouwelijke personages neerzetten die de hele tijd aan hun [borsten](#) denken. Die vallen gewoon door de mand als waardeloze schrijvers. Dat vond ik het mooie van [Strovvuur](#): dat meisje was werkelijk een meisje, en geen construct in het hoofd van de schrijver.

Nu ben ik [A Thousand Moons](#) aan het lezen. Geschreven door een oudere, blanke, Ierse auteur, verteld door een jonge Indiaanse vrouw in het Amerika van eind 19e eeuw. Hij weet haar stem en haar gevoelens zo fantastisch te treffen. De problemen van racisme die hij zó invoelbaar maakt, zijn de problemen van vandaag, het verhaal krijgt een universele geldigheid.

Schrijf ik, vanuit mijn positie als oudere blanke vrouw.

En ik denk aan de boeken van [Louise Erdrich](#), die de wereld van de Native Americans van binnenuit beschrijft. En dan denk ik weer aan [Pigs in Heaven](#) van Barbara Kingsolver ...

Waar het allemaal om draait, denk ik, is menselijkheid. Geen bevolkingsgroep neerzetten met een gemakzuchtig stereotiep beeld (wat die borstenmannen doen), maar uit de grond van je hart schrijven over een mens met wie je begaan bent.

IMPOSTOR

Ik ben lid geworden van de Facebookgroep [Crafting Handmade Books](#) en weet niet zeker of ik daar goed aan gedaan heb. Wát een kunstwerken, wat een professioneel gebonden prachtwerkjes, liefst nog van handgeschept papier ook. Ik voel me meteen een freubelaarster eerste klas.

Dat is geen prettig gevoel. Met geschreven boeken heb ik daar nooit zo'n last van. Ik kan een schrijver ontzettend bewonderen, erkennen dat hij of zij iets bijzonders presteert wat mij nooit van m'n leven gaat lukken, en ik voel me daardoor alleen maar verrijkt, niet vernederd of onzeker. Geen idee waar het verschil in zit.

Het heeft aan een kant te maken met het *impostor syndrome*, zeg maar het door-de-mand-val-syndroom van zie je wel, ik kan het helemaal niet. Mensen die enthousiast zijn over mijn boekjes hebben er gewoon geen verstand van, wat ik maak kan iedereen.

Met schrijven weet ik precies wat ik kan, weet ik dat mijn soort schrijfsels ook een plaats verdienen in de wereld, wil ik me met niemand meten. Dat zeg ik ook tegen mijn cursisten: jij maakt wat jij alleen maken kan. Ik kan je technieken leren om het zo mooi mogelijk te maken, maar de oorsprong ligt bij jou.

En dan pas realiseer ik me dat dat hier ook geldt.

Want vrijwel niemand van die kundige boekbinders gebruikt collagetechnieken. Vrijwel niemand maakt er echt een inspirerend-om-te-lezen boekje van. Het zijn prachtige boekjes, maar het zijn lege boekjes.

Wat ik maak, maak ik alleen.

En weet je ... in de loop van de dag regent het hartjes onder het eerste [boekje](#) dat ik plaats.

Blijf schrijven en creëren!
Hella Kuipers